

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelig bemærkninger

1. Indledning

Med lovforslaget foreslås det, at den tidsmæssige grænse mellem en spontan abort og en dødfødsel ned sættes fra udgangen af 28. svangerskabsuge til udgangen af 22. svangerskabsuge. Formålet med forslaget er at skabe en højere grad af overensstemmelse mellem reglerne og forældrenes oplevelse at have mistet et barn, således at forældrene i højere grad oplever samfundets accept af og respekt for deres sorg over tabet af et barn, også når det sker før udgangen af 28. svangerskabsuge.

Lovforslaget bygger bl.a. på redegørelsen »Spontan abort eller fødsel – En vurdering af praksis og konsekvenser ved gældende regelsæt samt forslag til ændringer«, som en arbejdsgruppe under Sundhedsstyrelsen fremlagde i 1996. Redegørelsen indeholder bl.a. et forslag om en ændring af grænsen mellem spontane aborter og fødsler.

Lovforslaget indeholder endvidere en ændring af børneloven, der har til formål at gøre det lettere for ugifte forældre til dødfødte børn og børn, som dør umiddelbart efter fødslen, at få mandens faderskab registreret i forbindelse med fødslen.

2. Forslag om ændring af lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v.

2.1. Gældende ret

Lov nr. 402 af 13. juni 1990 om ligsyn, obduktion og transplantation m.v., som ændret ved lov nr. 259 af 14. april 2000 og lov nr. 432 af 29. maj 2001, (ligsynsloven) indeholder en række regler om foretagelse af ligsyn, udstedelse af dødsattest, hvornår der kan og skal foretages obduktion og om transplantation af væv og andet biologisk materiale fra såvel levende som afdøde personer. Det følger af lovens § 17, stk. 1, at loven finder tilsvarende anvendelse på dødfødte personer. Det er ikke defineret i loven, hvornår en person er dødfødt.

Den nugældende ligsynslov afløste lov nr. 279 af 26. maj 1976 om ligsyn m.v., som indeholdt en tilsvarende bestemmelse om dødfødte. 1976-loven byggede på betænkning nr. 537 fra 1969 vedrørende revision af ligsynsloven (ligsynsbetænkningen).

I ligsynsbetænkningen var følgende anført om forståelsen af begrebet »dødfødte«:

»Under den gældende ligsynslov har man fastsat denne grænse til fostre, der har nået en sådan udvikling, at den 28. svangerskabsuge må antages at være passeret. Fostre, der kommer til verden forud for dette tidspunkt, anses for aborter, medens fostre, der kommer døde til verden efter det nævnte tidspunkt, anses for dødfødte børn. Kun for så vidt angår dødfødte børn har man hidtil krævet ligsyn og dødsattest. I alle tilfælde, hvor fostret har vist livstegn uden for moderens liv, selv om det ikke er levedygtigt, betragtes det – uanset om det er født før eller efter 28. svangerskabsuge – som levendefødt, således at de almindelige regler om ligsyn og dødsattest finder anvendelse, når livstegnene er ophørt.«

Det konstateredes i ligsynsbetænkningen, at den hidtidige grænsedragning, der beroede på administrativt fastsatte bestemmelser, fungerede tilfredsstillende, og det forudsattes, at der ikke under en ny ligsynslov skete nogen ændring heraf.

Ovennævnte citat er gengivet i forarbejderne til den gældende ligsynslovs § 17 (forslag til lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v. (L 149), fremsat den 17. januar 1990, Folketingstidende 1989-90, tillæg A, side 3787 ff), hvoraf det fremgår, at den hidtidige grænsedragning mellem aborter og dødfødte børn ikke foreslås ændret.

Det er derfor på baggrund af forarbejderne til ligsynsloven antaget, at grænsen mellem spontane aborter og dødfødsler i dag er udgangen af 28. svangerskabsuge. Denne grænse er således bl.a. angivet i vejledning nr. 52 af 28. januar 1997 om ligsyn og udstedelse af dødsattester m.v., pkt. 5.4.

Grænsen mellem abort og dødfødsel har i første række betydning for, om ligsynsloven finder anvendelse, herunder om der skal foretages ligsyn og udstedelse af dødsattester.